

Politica, dimensiune esențială a conviețuirii civile

PAPA FRANCISC

În discursul ținut în Piazza del Popolo, la Cesena, în data de 1 octombrie 2017, papa Francisc a oferit un punct de vedere asupra politicii, pe care îl considerăm determinant pentru a putea aborda următoarele alegeri electorale. Propunem tuturor acest punct de vedere ca pe o ipoteză de lucru, pe care fiecare o poate verifica în întâlnirea și dialogul cu oricine.

Piața este un loc emblematic, unde aspirațiile indivizilor se confruntă cu exigențele, așteptările și visele tuturor cetățenilor; unde grupurile a parte devin conștiente de faptul că dorințele lor trebuie să se armonizeze cu cele ale colectivității. Eu aș zice – permiteți-mi imaginea –: în această piață se „plămădește” binele comun al tuturor, aici se lucrează pentru binele comun al tuturor. Această armonizare a dorințelor proprii cu cele ale comunității determină binele comun. În această piață se învață că, dacă nu se urmărește cu constanță, implicare și inteligență binele comun, atunci nici indivizii nu vor putea beneficia de drepturile lor și nu vor putea realiza cele mai nobile aspirații ale lor, pentru că ar ajunge să dispară spațiul ordonat și civilizată în care să trăiască și să acționeze.

Centralitatea pieței trimite deci mesajul că este esențial să *lucrăm toți împreună pentru binele comun*. Aceasta este baza *bunei guvernări a orașului*, care îl face să fie frumos, sănătos și ospitalier, intersecție a inițiativelor și motor al unei dezvoltări sustenabile și integrale.

O politică capabilă să întărească implicarea oamenilor

Această piață, ca toate piețele din Italia, atrage atenția asupra nevoii, pentru viața comunității, a unei *bune politici*; nu nevoia unei politici aservite ambițiilor individuale sau ambițiilor de putere a facțiunilor sau a centrelor de interese. O politică ce să nu fie nici servitoare nici patron, ci prieten și colaborator; care să întărească implicarea oamenilor, incluziunea lor graduală și participarea lor; o politică ce să nu marginalizeze anumite categorii, care să nu jefuiască și să nu polueze resursele naturale – ele de fapt nu sunt un puț fără fund, ci o comoră ce ne-a fost dată de Dumnezeu ca s-o folosim cu respect și inteligență. O politică care să știe să îmbine aspirațiile legitime ale indivizilor și ale grupurilor ținând cârma bine în mâini spre interesul întregii populații.

Acesta este chipul autentic al politicii și rațiunea sa de a fi: un serviciu inestimabil față de binele întregii colectivități. Și acesta este motivul pentru care doctrina socială a Bisericii o consideră o formă nobilă de caritate. Invit așadar pe cei tineri și mai puțin tineri să se pregătească corespunzător și să se implice personal în acest domeniu, asumând chiar de la început perspectiva binelui comun și respingând orice formă, chiar și minimă, de corupție. Corupția este carul ce roade vocația politică. Corupția nu lasă civilizația să crească. Apoi un bun politician are și propria cruce dacă vrea să fie bun pentru că trebuie să lase de multe ori ideile sale personale

pentru a urma inițiativele altora și să le îmbine, să le pună laolaltă, ca să fie, tocmai, binele comun cel care se perpetuează. În acest sens un politician bun ajunge mereu să fie un „martir” la postul de muncă, deoarece își lasă deoparte propriile idei dar nu le abandonează, le pune în discuție cu toți ceilalți ca să meargă spre binele comun, și asta e foarte frumos.

Să încercăm să acționăm personal în loc să observăm de la balcon

Din această piață vă invit să țineți cont de noblețea acțiunii politice în numele și în favoarea poporului, care se recunoaște într-o istorie și în valori împărtășite și cere liniștea vieții și dezvoltarea ordonată. Vă invit să le pretindeți protagoniștilor vieții publice o coerență în implicarea lor, în pregătirea lor, corectitudine morală, capacitate de inițiativă, perseverență, răbdare și putere de spirit în înfruntarea provocărilor zilelor noastre, fără totuși a pretinde o perfecțiune imposibilă. Și atunci când politicianul greșeste, să aibă măreția sufletului și să spună: „Am greșit, scuzați-mă, mergem înainte”. Și asta e ceva nobil! Problemele umane și istorice și complexitatea chestiunilor nu permit să rezolvăm tot și imediat. Bagheta magică nu funcționează în politică. Un realism sănătos știe că chiar și cea mai bună clasă conducătoare nu poate rezolva dintr-o clipire toate situațiile. Pentru a ne da seama de asta e suficient să încercăm să acționăm personal în loc să ne mulțumim cu a observa și a critica de la balcon acțiunile altora. Și acesta este un defect, atunci când criticile nu sunt constructive. Dacă politicianul greșeste, mergi și spune-i, sunt multe modalități de a-i spune asta: „Ei, cred că asta ar fi mai bine așa, așa ...”. Prin presă, radio ... Dar să-i spuneți în mod constructiv. Și să nu priviți de la balcon, să nu priviți de la balcon așteptând să greșească. Nu, asta nu construiește o civilizație. Astfel se va găsi forța de a ne asuma responsabilitățile care ne revin, înțelegând în același timp că, chiar și cu ajutorul lui Dumnezeu și cu colaborarea oamenilor, se va întâmpla oricum că se vor comite multe greșeli. Cu toții greșim. „Scuzați-mă, am greșit. O iau din nou pe calea dreaptă și merg înainte”.

Dispuși să lăsați să predomine binele asupra tuturor decât binele unei părți

Aș vrea să vă spun vouă și tuturor: redescoperiți și pentru ziua de azi valoarea acestei dimensiuni esențiale a conviețuirii civile și oferiți contribuția voastră, fiind dispuși să lăsați să predomine binele asupra tuturor decât binele unei părți; gata să recunoașteți că fiecare idee trebuie verificată și remodelată prin confruntarea cu realitatea; gata să recunoașteți că este fundamentală începerea inițiativelor dând naștere mai degrabă unor colaborări ample decât să vizați doar ocuparea unor funcții. Fiți exigenți cu voi înșivă și cu ceilalți, știind că implicarea conștiințioasă precedată de o pregătire corespunzătoare va aduce rodul său și va face să crească binele și chiar fericirea oamenilor. Ascultați-i pe toți, toți au dreptul să își facă auzită vocea, dar în mod special ascultați-i pe tineri și pe bătrâni. Tinerii pentru că au forța de a duce înainte lucrurile; bătrânii pentru că au înțelepciunea vieții, și au autoritatea de a le spune tinerilor – chiar și tinerilor politicieni –: „Uite, tinere, tânăro, aici greșești, ia-o pe altă cale, gândește-te”. Acest raport dintre vârstnici și tineri este o comoară pe care noi trebuie să o restaurăm. Astăzi e momentul tinerilor? Da, pe jumătate: este și timpul vârstnicilor. Azi e momentul, în politică, al dialogului dintre tineri și bătrâni. Vă rog, mergeți pe această cale!

Politicieni care să țină cu adevărat la societate, la popor și la binele săracilor

În acești ani a părut că politica se retrage uneori în fața agresivității și a pătrunderii altor forme de putere, precum cea financiară și cea mediatică. Trebuie relansate drepturile bunei politici, independența ei, capacitatea ei specifică de a servi binele public, de a acționa astfel încât să se reducă inegalitățile, de a promova prin măsuri concrete binele familiei, de a oferi un cadru sănătos de drepturi-datorii – echilibrarea ambelor – și a le face să fie efective pentru toți. Poporul, care se recunoaște într-un *ethos* și într-o cultură proprie, se așteaptă de la buna politică să apere și să dezvolte armonios acest patrimoniu și cele mai bune potențiale ale sale. Să îl rugăm pe Domnul să facă să apară politicieni de calitate, care chiar să țină la societate, la popor și la binele săracilor.